

РЕШЕНИЕ

№ 807

гр. София, 04.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-9, в публично заседание на осемнадесети май през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Жаклин Комитова

при участието на секретаря Славка Кр. Д.а
като разгледа докладваното от Жаклин Комитова Търговско дело № 20211100901765 по описа за 2021 година
и за да се произнесе, взе предвид:

ПРЕДЯВЕНИ СА ОБЕКТИВНО КУМУЛАТИВНО СЪЕДИНЕНИ ИСКОВЕ С ПРАВНО ОСНОВАНИЕ ЧЛ. 405, АЛ. 1 ОТ КЗ И ЧЛ. 86 ОТ ЗЗД.

Ищецът „Д.Б.Л.” ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. **** офис 14, представлявано от управителя С.В.М., чрез адв. ИЛ. АС. ИЛ. от САК, с адрес за призоваване: гр. София, ул. „****”, тел: ****, е предявил на 23.08.2021 г. **искова молба против „ДЗИ - О.З.” ЕАД, ЕИК ****.**

В исковата молба се твърди, че ищецът е собственик на лек автомобил марка „ТОЙОТА”, модел „РАВ 4”, с държавен контролен номер ****, с рама № JTMZFREVSJ130388 и двигател № F363736, на цвят - бял, произведен през 2017 г. За посочения автомобил има сключена комбинирана застрахователна полица за застраховка „Каско+” по полица № 440118213049658 от 27.04.2018 г., със срок на валидност 12 месеца – от 28.04.2018 г. до 27.04.2019 г., като след проведен оглед от представител на застрахователя, е определена застрахователна стойност на автомобила в размер на 58 000 лева.

Ищецът е търговско дружество с основна дейност отдаване на лизинг на леки автомобили, което обстоятелство е известно на застрахователната компания. В това си качество дружеството е сключило договор за финансов лизинг № 001212 от 12.04.2018 г. с О.Д.Д. от гр. София, ЕГН *****, по силата на който е предоставило описания по-горе лек автомобил на Д..

Около 23.30 часа на 30.09.2018 г. О.Д. е паркирал автомобила в гр.София, на ул. ****, във вътрешен паркинг на кооперацията.

На сутринта на следващия ден - на 01.10.2018 г., около 10.10 часа, Д. е установил, че автомобилът не се намира на мястото, на което го е оставил

предишната вечер.

Веднага, след като е установил липсата на колата, Д. се е обадил на лизингодателя (ищеца), на застрахователя и на органите на МВР. По случая е било образувано ЗМ № 2071/2018 г. по описа на 04 РУ-СДВР, пр.пр. № 37934/2018 г. по описа на СРП и щета № 44012131831653 по описа на „ДЗИ - О.З." ЕАД.

Тъй като автомобилът не е бил открит, с Постановление от 05.12.2018г., прокурорската преписка е спряна.

Ищецът твърди, че по щетата, образувана при ответното дружество, е представил всички необходими и изискани му от застрахователната компания документи, както и ключа на автомобила.

Вместо да изплати полагащото се обезщетение по настъпилото застрахователно събитие, ответното дружество е изпратило на ищеца уведомително писмо изх. № 0-92-1935 от 06.02.2019 г., с което го уведомява, че отказва изплащането на обезщетение с мотива, че е налице „неточно обявено или премълчано обстоятелство, при което застрахователят не би сключил договор, ако е знаел за него". В същото време в писмото не са посочени никакви данни за какви „неточно обявени или премълчани обстоятелства" става дума, както и не са искани допълнителни обяснения или документи от ищеца. Безспорно е обаче, че ответникът не желае да заплати обезщетение и че за ищеца е налице правен интерес от завеждане на настоящия иск, с който желае съдът да се произнесе с решение по спора. Освен това според ищеца ответникът използва едни и същи похвати, за да отказва заплащане по настъпили застрахователни събития, като винаги отговорът е посочения по-горе, или изрази „обстоятелствата декларирани при завеждане на щетата не съответстват с установените факти и събраните данни относно противозаконното отнемане на застрахования автомобил".

Ищецът моли да бъде постановено решение, с което да бъде осъден ответника - „ДЗИ - О.З." ЕАД, ЕИК ****, в качеството му на застраховател по комбинирана автомобилна застраховка „КАСКО +", обективизирана в застрахователна полица №440118213049658 от 27.04.2018 г., със срок на валидност 12 месеца - от 28.04.2018 г. до 27.04.2019 г., да заплати на ищеца, „Д.Б.Л." ЕООД, ЕИК ****, **сума в размер на 58 000 (петдесет и осем хиляди) лева, представляваща обезщетение за претърпени от него имуществени вреди** вследствие на настъпилата в периода от 23.30 часа на 30.09.2018 г. до 10.10 часа на 01.10.2018 г. кражба на собствения му лек автомобил марка „ТОЙОТА", модел „РАВ 4", с държавен контролен номер СВ **** МА, с рама № JTMZFREV3HJ130388 и двигател № F363736, на цвят - бял, произведен през 2017 г., ведно със законната лихва, считано от датата на настъпване на кражбата, до окончателното изплащане на дължимата сума, както и направените по делото разноски.

С молба от 01.10.2021 г. ищецът „Д.Б.Л." ЕООД, ЕИК ****, действащ чрез адв. Я.Д. Д. - САК, в изпълнение на съдебно разпореждане № 1487/20.09.2021 г., с което исковата молба е оставена без движение и са дадени указания за отстраняване на недостатъци, излага следното:

В изпълнение на изискванията на чл.127, ал.4 ГПК е посочена банкова сметка на ищцовото дружество в УниКредит Булбанк АД, както следва: IB AN: ****, BIC: UNCRBGSF, Титуляр: „Д.Б.Л." ЕООД.

По отношение на указанията за уточняване на размера и периода на претенцията за лихва, с настоящата молба се уточнява, че ищецът претендира **законна лихва върху главницата в размер на 14 983,33 лв. за периода от датата на отказа за плащане на застрахователно обезщетение - 06.02.2019 г. до датата на входиране на исковата молба - 23.08.2021 г., както и законна лихва върху главницата от датата на входиране на исковата молба до окончателното ѝ плащане.**

Доколкото с настоящата молба се претендира присъждане на лихва за забава, считано от датата на отказа на застрахователя за плащане, а с исковата молба е претендирана лихва от датата на застрахователното събитие, то ищецът моли на основание чл. 214 от ГПК съдът да допусне изменение на иска за лихва в посочената част.

Приложено е преводно нареждане за превод по сметка на Софийски Градски съд на сумата 2 919,33 лв., представляваща държавна такса за образуване на т. д. № 20211100901765, изчислена върху претенцията за главница и мораторна лихва.

Уточнява се също така, че видно от приложената към исковата молба застрахователна полица № 440118213049658, ответното застрахователно дружество е поело отговорност да носи риска по „Клауза ПЪЛНО КАСКО“. Съгласно Раздел II, т. 2.3. от приложимите към застрахователния договор общи условия (ОУ) по „Клауза ПЪЛНО КАСКО“ застрахователят покрива всички рискове, причинени от застрахователни събития, покрити по клаузи „Супер“ и „Кражба и грабеж на цяло МПС“, които могат да доведат до пълна загуба или частична щета на застрахованото МПС. В т. 2.2. от същия раздел на ОУ е уредено, че по клауза „Кражба и грабеж на цяло МПС“ се покрива кражба на цяло МПС така, както се подразбира и от самото наименование на клаузата. С исковата молба са представени документи, изготвени в хода на ДП № 3М2071/2018 г. по описа на 04 РУ-СДВР, пр.пр. № 37934/2018 г. по описа на СРП, а именно постановление за спиране на наказателното производство от 05.12.2018 г. и Удостоверение рег. № 228 ДЛК-2071/2018 г. От съдържанието на посочените документи се установява, че застрахованият автомобил е бил предмет на престъплението Кражба и не е бил открит. Ето защо ищецът счита, че са налице предпоставките за ангажиране на отговорността на застрахователя по „Клауза ПЪЛНО КАСКО“ от застрахователния договор.

Ответникът „ДЗИ-О.З.“ ЕАД, ЕИК: **, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „****, чрез юрисконсулт Д.З., е депозирал на 02.11.2021 г. отговор на искова молба.**

В същия е изразено становище за допустимост, но неоснователност на предявения иск, както по основание, така и по размер, поради което ответникът го оспорва изцяло.

Ответникът оспорва наличието на валидно застрахователно правоотношение по договор за имуществена застраховка „Каско+“ за л.а. „Тойота РАВ 4“ с рег. № СВ****МА.

Оспорва наличието на застрахователно покритие по имуществена застраховка „Каско+“, обективизирана в процесната застрахователна полица относно рисковете „Кражба“ и „Грабеж“ на цялото МПС. Оспорва настъпването на покрит по застрахователния договор риск.

Оспорва всички обстоятелства, на които ищцовата страна основава претенцията си за изплащане на застрахователно обезщетение.

В тази връзка са изложени следните съображения и възражения:

На първо място в отговора се твърди, че процесният застрахователен договор по имуществена застраховка „Каско+“, обективиран в застрахователна полица № 440118213049658 е нищожен поради невъзможен предмет и сключен при липса на застрахователен интерес.

Ответникът твърди, че автомобил с идентификационен номер /рама JTMZFREV3HJ130388/, за който ищецът претендира изплащане на застрахователно обезщетение, не е обект на застрахователен договор по имуществена застраховка „Каско+“. Последното следва от факта, че към датата на сключване на застрахователния договор автомобилът е бил увреден /наводнен/ до такава степен, че да не може да бъде възстановен. При сключване на застрахователния договор въпросното МПС не е било годно за експлоатация и движение поради наличието на тотална щета, вследствие от наводняване. Представеният за оглед автомобил при сключване на застраховката, не е идентичен на автомобил с номер на рама JTMZFREV3HJ130388, за който се твърди, че е противозаконно отнет. Не е налице идентичност между автомобила, представен за оглед, и процесното МПС. Според ответника автомобилът с рама JTMZFREV3HJ130388 е бил наводнен до степен тотална щета преди сключване на застрахователния договор, за което ще бъдат ангажирани и доказателствени искания.

В условията на евентуалност е изложено твърдение, че е налице основание за изключване на отговорността на застрахователя поради неизпълнение на договорни отношения. Застрахованото лице не е представило точна и вярна информация при сключване на застрахователния договор, както и за обстоятелствата, при които е настъпило застрахователното събитие. Налице е основание за отказ за изплащане на застрахователно обезщетение от страна на „ДЗИ - О.З.“, предвид разпоредбата на чл. 363, ал. 4 от КЗ и приложимите към застраховката Общи условия, представляващи неделима част от договора. В случая е налице премълчаване на обстоятелството или неточно обявяване на обстоятелство, свързано с настъпилото събитие, което е значително с оглед интереса на застрахователя по смисъла на чл. 408, т. 3 от КЗ. Застрахованият с декларирал неистински обстоятелства, с което е попречил да се установят причините за събитието. Оспорва се верността на декларираните от застрахования обстоятелства по настъпването на събитието във връзка с противозаконното отнемане на МПС. Оспорва се истинността на фактическата обстановка, описана от застрахования при завеждане на извънсъдебната претенция. Оспорват се твърденията на ищеца, че автомобилът е бил откраднат на посоченото място, дата, час. Според ответника претенцията е неоснователна, доколкото ищецът не е ангажирал каквито и да е доказателства в подкрепа на твърденията, че кражбата е извършена по декларирания начин. Наличието на причинно-следствена връзка между декларираното и действително настъпилото е основна предпоставка за ангажиране на отговорността на застрахователя.

Ответникът оспорва исковата претенция и по размер. Счита, че претендираното обезщетение е прекомерно и несъответстващо на действителната стойност на автомобила към момента на твърдяното събитие. В тази връзка се твърди, че застрахователят дължи обезщетение, което е

равно на размера на вредата към деня на настъпване на събитието.

В конкретния казус процесният автомобил не следва да се разглежда като годно превозно средство, пригодено за движение по пътищата на страната, доколкото същият е претърпял тотална щета, вследствие на което е бил абсолютно негоден за употреба.

Застрахователят не дължи застрахователната сума по договора, която представлява лимит на отговорността, а действителната стойност към момента на настъпване на събитието.

Ответникът оспорва иска за лихва като акцесорен на главния.

Оспорва претенцията на ищеца за присъждане на разноски за правна защита - адвокатско възнаграждение, като неоснователна, като твърди, че такива разноски не са действително направени и това обстоятелство не е удостоверено. При условията на евентуалност, оспорва по размер адвокатския хонорар на процесуалния представител на ищеца като прекомерно завишен съобразно фактическата и правна сложност на защитата, необходима за образуване и представителство по делото.

С оглед на изложеното ответникът моли да бъде постановено решение, с което да бъдат отхвърлени предявените срещу „ДЗИ - О.З.“ искове като неоснователни и недоказани. Моли да ми бъдат присъдени и направените от него разноски в настоящото производство, в това число и юрисконсултско възнаграждение.

Ответникът не се противопоставя да бъдат приети приложените доказателства, представя писмени доказателства и прави доказателствени искания.

Ищецът „Д.Б.Л.“ ЕООД, ЕИК **, е депозирал на 22.11.2021 г. допълнителна искова молба.** В същата той заявява, че поддържа изведените с исковата молба фактически и правни твърдения, в това число и тези, свързани с неоснователността на отказа за изплащане на застрахователно обезщетение от ответното дружество. Поддържа иска и по отношение на заявения размер на обезщетението за имуществени вреди.

На 21.12.2021 г. ответникът „ДЗИ-О.З.“ ЕАД, ЕИК **, чрез юрисконсулт Д.З., е депозирал отговор на допълнителната искова молба,** с който заявява, че поддържа изцяло становището и твърденията, изложени в отговора на исковата молба. Заявява, че направените от процесуалния представител на ищеца възражения в допълнителната искова молба са изцяло бланкетни, голословни и същите не отговарят на обективната действителност. Поддържа и всички останали наведени с отговора на искова молба възражения.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства и доводите на молителя, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

ОТ ФАКТИЧЕСКА СТРАНА:

На 27.04.2018 г. е бил сключен Застрахователен Договор за лек автомобил марка „ТОЙОТА“, модел „РАВ 4“, с държавен контролен номер **, с рама № JTMZFREV3HJ130388 и двигател № F363736, на цвят - бял,**

произведен през 2017 г., материализиран в комбинирана застрахователна полица № 440118213049658. Договорът е срок на валидност 12 месеца, с начален и краен момент на покритието съответно 00.00.00 часа на 28.04.2018 г. до 23.59 часа на 27.04.2019 г. Полицията касае Застраховки „Помощ на пътя” и Каско”, като последната е била сключена при клауза – застраховка „Каско+”, при покрити рискове – „Клауза Пълно покритие“. Определената застрахователна стойност е 58 000 лева, а Застрахован/застраховащ по цитираната полица е дружеството „Д.Б.Л.“ ЕООД.

Към процесната полица, ищецът представя ОУ към автомобилна застраховка „Каско +“, приети от УС на ДЗИ О.З. ЕАД на 13.06.2016г., в сила от 01.07.2016 г.

Към отговора на ответника са приложени ОУ, които са изменени и допълнени на 01.10.2018 г., в сила от 05.11.2018 г.

По делото е приет като писмено доказателство **Протокол № 99040545** за оглед на МПС с полица 440118213049658. Същият изготвен към момента на сключване на застрахователния договор.

Видно от приложения по делото **Опис на Документи по претенция 44012131831653, на 01.10.2018 г.**, застрахованият е предоставил на застрахователя Уведомление за застрахователно събитие –регистрационен талон част 2; Ключове на МПС 1 бр.; Документ за самоличност; Полица; Допълнително изискани са били: банкова сметка; постановление от прокуратурата за спиране на наказателно производство; пълномощно; Служебна бележка; Регистрационен талон – част 1; 1 бр. ключ.

Видно от Удостоверение № 228ДЛК-20718/18 от 05.10.2018 г. на Столична Дирекция на вътрешните работи, 04 РУ – СДВР, на 01.10.2018 г. О.Д.Д., ЕГН *****, с българско гражданство, е заявил в 04 РУ - СДВР информация за противозаконно отнет автомобил марка/модел „Тойота РАВ 4“, рег. № СВ****МА, рама № JTMZFREV3HJ130388, собственост на „Д.Б.Л.“ ЕООД - гр. София, ЕИК ****. Автомобилът е бил паркиран на адрес: гр. София, ул.****. По случая е образувано досъдебно производство № 228ДПК-2071/2018 г. по описа на 04 РУ - СДВР. До момента извършител на деянието не е установен и автомобилът не е издирен.

Видно от Постановление от 05.12.2018 г. на прокурор при СРП, е спряно наказателното производство по досъдебно производство № 3М 2071/2018 г. по описа на 04 РУ-СДВР, пр. пр. № 37934/2018 г. по описа на СРП, водено срещу неизвестен извършител за престъпление по чл. 346, ал. 1 от НК.

С писмо изх. № 0-92-1935/06.02.2019 г. ответникът „ДЗИ О.З.“ ЕАД е уведомил ищеца, че документите по щета NS44012131831653 за противозаконно отнет лек автомобил „Тойота Рав 4“ с рег.№ СВ****МА са били разгледани. Посочено е, че автомобилът има сключена застраховка „Каско +“ полица №440116213049655 със срок на валидност от 28.04.2018 г. до 27.04.2019 г. със застрахователна сума 58 000 лв. Във връзка с подаденото от О.Д.Д. уведомление за противозаконно отнемане на автомобила ма 01.10.2018г. е била образувана преписка №44012131831653. След преглед на

наличните по преписката документи и попълнените при завеждане на претенцията формуляри, застрахователят е счел, че са налице основанията на т. 8.3.2 и във връзка с т. 8,3.1 от Общи условия, а именно - неточно обявено или премълчано обстоятелство, при което застрахователят не би сключил договор, ако е знаел за това обстоятелство. С оглед на това е постановен отказ за изплащане на застрахователно обезщетение по щета №44012131631653.

Видно от Договор за финансов лизинг № 001212, сключен за срок от 24 месеца между „Д.Б.Л.“ ЕООД, в качеството му на лизингодател и лизингополучателя - О.Д.Д., ЕГН *****, предмет на договора е следният лизингов обект, а именно: лек автомобил „Тойота РАВ 4“, шаси/рама № JTMZFREV3HJ130388.

С писмо рег.№ 133200.13115/10.02.2022 г. на „Пътна полиция“ при СДВР, по делото е представена справка от централна база на АИС КАТ, както и копие на документите послужили, при първоначалната регистрация, пререгистрация и прекратяване на регистрацията на лек автомобил „ТОЙОТА РАВ 4“ с рег. № ****. Според данните от Справката, първоначалната регистрация на процесния лек автомобил е с дата 18.04.2017 г., като същият е собственост на „МАК СИСТЕМ ТЕХ“ ЕООД. Последваща променя на регистрацията е по Заявление 184134069290 с дата 13.04.2018 г. с посочен собственик „Д.Б.Л.“ ЕООД. Процесният лек автомобил е с прекратена регистрация по Заявление № 214134103761 с дата 07.06.2021 г.

Във връзка със Заявление № 214134103761, по делото са представени още Декларация от 07.06.2021 г., изходяща от лицето Т.С.П. - пълномощник, с която на основание чл.141, ал.2 от Закона за движение по пътищата същият е декларирал, че свидетелството за регистрация на МПС с регистрационен № СВ****МА, Марка и модел: ТОЙОТА РАВ 4, Рама: JTMZFREV3HJ130388, двигател: F363736, Цвят основен: БЯЛ, собственост на „Д.Б.Л.“ ЕООД, не е отнето от контролен орган, а е изгубено(откраднато); Декларация от 07.06.2021г., изходяща от лицето Т.С.П. - пълномощник, с която същият е декларирал, че табели с регистрационен № СВ****МА за МПС с регистрационен № СВ****МА, Марка и модел: ТОЙОТА РАВ 4, Рама JTMZFREV3HJ130388, Двигател: F363736, Цвят основен: БЯЛ, собственост на „Д.Б.Л.“ ЕООД, не са отнети от контролен орган, а са изгубени (откраднати).

Видно от заключението на допуснатата и приета по делото като неоспорена СТЕ, средната пазарна стойност на лек автомобил „Тойота РАВ 4“, с рег.№ ****, определена към датата на застрахователното събитие 01.10.2018 г., по метода на пазарните аналози, **възлиза на 61 000 лева.**

Към материалите по делото са приобщени още: преписи от Свидетелство за регистрация № 008896271– част I; Приемо-предавателен протокол от 02.05.2018 г. за монтаж на допълнително защитно устройство тип безконтактен имобилайзер AUTOWATCH 927 за застрахования лек автомобил „Тойота РАВ4“, рег. № СВ****МА рама- JTMZFREV3HJ130388; Приемо-предавателен протокол от 02.05.2018 г. за монтаж на допълнително защитно устройство тип OBD бунса за застрахования лек автомобил „Тойота

РАВ4“, рег. № СВ****МА, рама: JTMZFREV3HJ130388; Гаранционна карта от 02.05.2018 г. за безконтактен имобилайзер AUTOWATCH 927; Фактура № 0000019767/02.05.2018 г. с касов бон за платена услуга по монтаж на безконтактен имобилайзер AUTOWATCH 927 и OBD букса на процесния автомобил; Указания за монтаж на допълнителни средства за защита;

ОТ ПРАВНА СТРАНА

Предявеният иск намира основание в разпоредбата на **чл. 405** от КЗ.

За да се ангажира отговорността на застрахователя, следва да се установи по безспорен начин: **1.** наличие на осъществен застрахователен риск, в резултат на което са били причинени имуществени вреди на застрахования; **2.** щетата да е настъпила по време на действието на валидно сключен договор за застраховка; **3.** договорната отговорност да представлява предвиден и покрит застрахователен риск; **4.** застрахованият да е изправната страна в застрахователното правоотношение, т.е. да е изпълнил задълженията си по договора, включително и уведомяване на застрахователя в съответствие със законовите изисквания, респективно Общите условия на договора.

С договора за застраховка застрахователят се задължава да поеме определен риск срещу плащане на премия и при настъпване на застрахователното събитие да заплати на застрахования или на трето ползващо се лице застрахователно обезщетение. Договор се сключва в писмена форма като застрахователна полица или друг писмен акт. Застрахователният договор може да бъде сключен и от разстояние чрез средства за комуникация при спазване разпоредбите на този кодекс и на Закона за предоставяне на финансови услуги от разстояние. Същият е формален, двустранен, консенсуален и възмезден.

Договорът за застраховка има следните задължителни реквизити: данни за страните; предмета на застраховката; покрития риск; срока на договора, както началото и края на застрахователното покритие; застрахователната сума и застрахователната премия; размера на самоучастието, ако такова е уговорено между страните; дата и място на издаване; подписите на страните. Типични за застрахователния договор са изначално установените Общи условия от застрахователя, съответно – създадените специални такива, които при доказателства за писменото им приемане, същите имат обвързваща сила за застрахования, като при несъответствие между застрахователния договор и общите условия, има сила уговореното в договора.

Предмет на имуществено застраховане може да бъде всяко право, което за застрахования е оценимо в пари, като сумата, срещу която се застрахова имуществото не може да надвишава действителната му стойност. За действителна се смята стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго от същия вид и качество. **При настъпване на застрахователното събитие застрахователят е длъжен да плати застрахователно обезщетение в уговорения срок. Срокът не може да е по-дълъг от срока по чл. 108, ал. 1 - 3 или 5 от КЗ.**

Специфично значение за действителността на застраховката има наличието на застрахователен интерес – онова имуществено или лично благо, по силата на което възможното засягане на това благо от застрахователното събитие ще причини вреди на застрахования. Съществен елемент от застрахователното правоотношение е и застрахователният

риск. Последният, според приетото в правната теория и съдебна практика, е обективно съществуваща възможност от увреждане на определено имуществено или неимуществено благо. В зависимост от вероятността да настъпи застрахователното събитие, от степента на риска, застрахователят определя размера на застрахователната премия, застрахователната сума, времетраенето на договора. Затова законът – 362, ал.1 от КЗ, задължава застрахователя, съответно – застрахования, да обявят на застрахователя всички известни му обстоятелства, които имат съществено значение за естеството и размера на риска. С оглед свободата на договаряне – чл.9 от ЗЗД, страните могат да постигнат съгласие кои рискове се покриват от застрахователния договор и за кои застрахователят не поема застрахователна закрила. **Исключени рискове са тези, за които застрахователят отнапред обявява на застрахования, че не поема задължение за обезвреда на причинените на застрахования вреди при настъпване на застрахователно събитие изобщо или ако не бъдат изпълнени допълнителни условия.** Тъй като общите условия на застрахователя обвързват с клаузите си застрахования, същите трябва да определят ясно и недвусмислено покритите и изключените рискове, условията за плащане на премиите от застрахования и последиците от неплащането или неточното плащане, задълженията на застрахователя и на застрахования при настъпване на застрахователното събитие и за неговото доказване, обстоятелствата, свързани с промяна на застрахователното правоотношение.

Когато в Общите условия страните са посочили ясно задълженията на застрахования, покритите рискове и изключенията от покритие, при наличието на обстоятелства, които водят до приложение на уговорените изключени рискове, застрахователят няма задължение за изплащане на застрахователно обезщетение. В този случай чл. 408 от КЗ не намира приложение при увреждане, тъй като се касае за събития, които не са застрахователни, поради изключването им от застрахователното покритие по волята на страните.

Законът предвижда редица императивни правила, с които договорът за застраховка и Общите условия на застрахователя следва да са съобразени, като в противен случай са недействителни. Императивни са и правилата на закона, регламентиращи правото на застрахователя да откаже плащане на обезщетение. Според чл. 408 от КЗ застрахователят може да откаже да плати когато застрахованият или трето ползващо се лице умишлено е причинил застрахователното събитие; при неизпълнение на задължение по застрахователния договор, което е значително с оглед интереса на застрахователя и е било предвидено в закон или в застрахователния договор, в други случаи, предвидени със закон.

Отказът за плащане на застрахователно обезщетение по чл. 408 КЗ е предвиден като правна възможност, а не безусловно. **Застрахователят не може да откаже да изпълни задължението си по чл. 405 от КЗ, ако поведението на застрахования, респективно застрахования, не е рефлектирало неблагоприятно върху проявлението на риска, върху възможността за ограничаване и предотвратяване на вредите или върху техния обем.** Правно значимо за отказа е само това поведение на застрахования, което е последващо спрямо възникването на застрахователното правоотношение и съставлява неизпълнение на

произтичащи от закона, от договора и/или от общите условия изисквания за действия или бездействия, насочени към предотвратяване на събитието и на вредите или към ограничаването им.

В допълнение на горното и с цел изясняване на отделните хипотези и възможности за упражняване потестативното право на застрахователя за намаляване на застрахователното следва да се има предвид също така, че не всяко неизпълнение на договорно задължение води до изключване отговорността на застрахователя. Необходимо е още да не е изпълнено задължение, което е предвидено в закона или договора и което е значително с оглед интереса на застрахователя. Става дума, както за значителност на неизпълнението, така и на самото задължение с оглед на неговия вид и характер. Това е такова задължение на застрахования, което е от съществено значение за застрахователя и без чието изпълнение биха се създали съществени пречки за него да осъществява своята дейност. **Следователно, в случаите, визирани в чл.408, ал.1, т.3 от КЗ застрахованият не изпълнява задължения предвидени в закона и договора, не ги изпълнява виновно, неизпълнението е в пряка причинна връзка със съществено увеличаване на риска или е довело до неговото реализиране и затова следва да се приеме, че при изпълнението на тези задължения не би се стигнало до настъпване на застрахователното събитие.** Застрахователят трябва да докаже, че виновното неизпълнение на задължението на застрахования е причина за настъпване на застрахователното събитие. При този фактически състав застрахователят може да откаже да заплати застрахователното обезщетение.

В случай на предписано от застрахователя определено поведение, на още по-голямо основание - при изрично уговорена между страните договорна клауза с това съдържание и санкция, не е необходимо обективно установяване на причинна връзка между неизпълнението на конкретното задължение и настъпването на конкретното застрахователното събитие, но подлежи на преценка вида на съответното неизпълнение спрямо вида на застрахователното събитие. **Неизпълнението ще е санкционируемо само за задължение, което е от естество да способства настъпването на застрахования риск и/или да повлияе върху размера на вредите,** Приложението на чл.408, ал.1, т.3 КЗ е обусловено от установяването на пряка причинно-следствена връзка между неизпълнението на конкретно задължение, визирано в Общите условия към застраховката, като значително с оглед интереса на застрахователя и настъпването на застрахователното събитие, респ. възможността да бъдат предотвратени вредите от същото.

Както бе посочено по –горе при изясняване на делото от фактическа страна, между „Д.Б.Л.“ ЕООД и ответника е бил сключен Застрахователен Договор за лек автомобил марка „ТОЙОТА“, модел „РАВ 4“, с държавен контролен номер ****, с рама № JTMZFREV3HJ130388 и двигател № F363736, материализиран в комбинирана застрахователна полица № 440118213049658.

По отношение валидността на договора, не могат да бъдат споделени доводите на ответната страна за неговата нищожност поради невъзможен предмет и сключването му при липса на застрахователен интерес. В този смисъл следва да бъде отбелязано, че изцяло недоказано е твърдението, че към датата на сключване на застрахователния договор автомобилът е бил

увреден (наводнен) до такава степен, че да не може да бъде възстановен, т.е. че при сключване на застрахователния договор въпросното МПС не е било годно за експлоатация и движение поради наличието на тотална щета. Видно от представения по делото Протокол № 99040545 за оглед на МПС няма констатиран липси и увреждания. Предмет на огледа е лек автомобил „Тойта Рав 4“, който според описанието му по индивидуализиращи го данни – марка, модел, регистрационен номер, намер на рама и година на производство, напълно съответства на обекта, предмет на застрахователна полица № 440118213049658. Документът не е оспорен. Същият представлява неразделна част от процесната застрахователна полица и е изготвен от служител на ответното дружество. Следва да бъде отбелязано още, че отразените в Протокола обстоятелства кореспондират и с изисканата за производството справка от централна база на АИС КАТ, предоставена с писмо рег.№ 133200.13115/10.02.2022г. на „Пътна полиция“ при СДВР и според която първоначалната регистрация на процесния лек автомобил е с дата 18.04.2017 г. Доказателства за липса на годно превозно средство, пригодено за движение по пътищата на страната от момента на първоначалната регистрация, до нейното прекратяване в производството не са събрани. Ето защо, съдът приема, че към момента на сключване на застрахователното правоотношение е съществувал годен предмет на застраховане, както и че за ищеца като собственик на лек автомобил марка „ТОЙОТА“, модел „РАВ 4“, с държавен контролен номер ****, с рама № JTMZFREV3HJ130388 и двигател № F363736, е налице застрахователен интерес. Така изложеното обосновава извод в посока валидност на възникналото между страните застрахователно правоотношение, обективизирано в представената по делото застрахователна полица № 440118213049658.

Към конкретната полицата, ищецът представя и ОУ за автомобилна застраховка „Каско +“, приети от УС на ДЗИ О.З. ЕАД на 13.06.2016г., в сила от 01.07.2016г.

Към отговора на ответника също са приложени ОУ, по отношение на които е направено възражение, че същите са изменени и допълнени на 01.10.2018 г., в сила от 05.11.2018 г., а застрахователният договор е сключен на 27.04.2018 г. т.е. преди последните изменения на ОУ. В тази връзка и по искане на ищеца, на осн. чл.190 от ГПК съдът е задължил ответника да представи действащите към датата на сключване на застрахователния договор ОУ, но до приключване на съдебното дирене, ответното застрахователно дружество не е изпълнило тези указания. Предвид това процесуално поведение на ответната страна, съдът приема, че такива към момента на сключване на застрахователния договор са били именно представените от ищеца ОУ, същите приети на 13.06.2016 г., в сила от 01.07.2016 г. В тази връзка от съдържанието на същите, а по конкретно - Раздел II, т. 2.3. се установява, че по „Клауза ПЪЛНО КАСКО“ застрахователят покрива всички рискове, причинени от застрахователни събития, покрити по клаузи „Супер“ и „Кражба и грабеж на цяло МПС“, които могат да доведат до пълна загуба или частична щета на застрахованото МПС.

Видно от представените по делото Удостоверение № 228ДЛК-20718/18 от 05.10.2018 г. на Столична Дирекция на вътрешните работи, 04 РУ – СДВР и Постановление от 05.12.2018 г., по пр. пр. № 37934/2018 г. на прокурор при

СРП, на 01.10.2018 г., лицето О.Д.Д., ЕГН *****, българско гражданство е заявил в 04 РУ - СДВР информация за противозаконно отнет след 23.30 часа на 30.09.2018г. на автомобил марка/модел „Тойота РАВ 4“, рег. № СВ****МА, рама № JTMZFREVSJ130388, собственост на „Д.Б.Л.“ ЕООД - гр. София, ЕИК ****, след паркирането му на адрес: гр. София, ул.****. По случая е образувано досъдебно производство № 228ДПК-2071/2018 г. по описа на 04 РУ – СДВР, **Същото е водено срещу неизвестен извършител за престъпление по чл. 346, ал. 1 от НК (кражба)** и към момента е спряно.

Посочените по-горе документи не са оспорени. Същевременно, доказателства за времето, място и обстоятелствата, във връзка с противозаконното отнемане на процесното превозно средство, различни от отразените в по-горе посочените официални документи, за производството не се ангажират, поради което съдът приема, че в рамките на застрахователния период, а именно след 23.30 часа на 30.09.2018 г., процесният автомобил е бил противозаконно отнет, което по смисъла на Раздел II, т. 2.3. от кредитираните като част от застрахователния договор ОУ представлява покрит застрахователен риск.

Застрахователят – ответник излага доводи за наличие на изключен риск, които не могат да бъдат споделени. В случая липсва конкретизация и доказателства, при какви обстоятелства и коя точно хипотеза от кой фактическия състав на коя законова (договорна) разпоредба е настъпила, което препятства обективната преценка за вида на неизпълненото задължение – т.е. дали същото е от естество да увеличи риска от настъпването на застрахователното събитие или да повлияе размера на вредите.

Освен като бланкетно направено твърдение, за производство не се доказва и кумулативното наличие на предпоставките, обуславящи приложението на чл. 408, ал.3 от КЗ.

Неконкретизирано по вид и съдържание също така е и твърдението на ответника за невярно или неточно обявяване на обстоятелствата по настъпване на събитието пред него. На самостоятелно основание, следва да бъде посочено, че такова не е било установено, застрахователят сам е създавал със собственото си процесуално поведение пречки, изпълнявайки изрично възложеното му на основание чл. 190 от ГПК задължение за представяне по делото на цялата застрахователна преписка по процесната щета.

Гореизложеното се явява изцяло относимо и към доводите на ответника, че застрахованият е декларирал пред него неистински обстоятелства, с което е попречил да се установят причините за събитието.

Предвид изложеното съдът приема, че в случая са налице предпоставките, свързани с осъществяването на фактическия състав, ангажиращ отговорността на застрахователя и на това основание претенцията на ищеца следва да бъде уважена. При настъпване на застрахователното събитие, застрахователят е длъжен да плати застрахователното обезщетение в уговорения срок като обезщетението трябва да бъде равно на размера на вредата към деня на настъпване на събитието. За определяне действителната пазарна стойност на процесния лек автомобил към датата на застрахователното събитие, по делото е допусната, изслушана и приета съдебно-автотехническа експертиза. Съгласно заключението, което като неоспорено, обективно и компетентно дадено се възприема от съда, същата

към датата на процесното събитие възлиза в на 61000 лева, което е повече от размера търсен с исковата претенция. В тази връзка, предявеният иск с правно основание вр. чл. 405, ал. 1 от ЗЗД, като основателен и доказан, следва да бъде уважен до размера, предявен с исковата молба, а именно - 58 000 лв.

По иска с правно основание чл.409 от КЗ вр. чл.86 от ЗЗД.

Съгласно чл.405 ал.1 и чл.108 ал.1 от КЗ, при настъпване на застрахователното събитие застрахователят е длъжен да плати обезщетението в уговорения срок, който не може да бъде по-дълъг от 15 работни дни и започва да тече от деня, в който застрахованият е изпълнил задълженията си по чл.106 ал.1 и чл.380 ал.1 от КЗ. В конкретния случай, началният момент на исковата претенция не е обвързана с датата, на която са били предадени документите на застрахователя във връзка със застрахователното събитие, а с по-късен момент – 06.02.2019 г., т.е. датата на вече постановения отказ. В този смисъл, претенцията по чл. 86 отк ЗЗД се явява основателна, като обезщетение за забава върху главницата от 58 000 лева., за периода от 06.02.2019 г. до датата на исковата молба, следва да бъде присъдено до установения **размер от 14 983,33 лв.**

ПО РАЗНОСКИТЕ.

При този изход на делото, на основание чл.78, ал.1 ГПК, ответникът следва да заплати на ищеца направените по делото разноски, възлизащи в общ размер от **5 439, 33 лв.**, от които: 1. Държавна такса в размер на 2919,33лв.; 2. Депозит СТЕ в размер на 250 лв.; 3. Възнаграждение за процесуално представителство в размер на 2 270 лв., установен съгласно представените по делото Договор за правна помощ и разписка за плащане.

Водим от горното, **СЪДЪТ**

РЕШИ:

ОСЪЖДА „ДЗИ-О.З.” ЕАД, ЕИК **, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „****, чрез юрисконсулт Д.З. да заплати на „Д.Б.Л.” ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. **** офис 14, представлявано от управителя С.В.М., чрез адв. ИЛ. АС. ИЛ. от САК, с адрес за призоваване: гр. София, ул. „****, на основание чл. 405 от КЗ сумата 58 000 /(петдесет и осем хиляди) лева, представляваща застрахователно обезщетение по Застраховка „Каско +“, обективизирана в комбинирана застрахователна полица № 440118213049658, за претърпени имуществени вреди вследствие на настъпилата в периода от 23.30 часа на 30.09.2018 г. до 10.10 часа на 01.10.2018 г. кражба на собствения му лек автомобил марка „ТОЙОТА“, модел „РАВ 4“, с държавен контролен номер СВ **** МА, с рама № JTMZFREUV3HJ130388 и двигател № F363736, на цвят - бял, произведен през 2017 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане, които суми на основание чл. 127, ал. 4 ГПК следва да бъдат заплатени по следната посочена от ищеца банкова сметка при Банка УниКредит Булбанк АД, IBAN: ****, BIC: UNCRBGSF, Титуляр: „Д.Б.Л.“**

ЕООД

ОСЪЖДА „ДЗИ-О.З.” ЕАД, ЕИК: **, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „****, чрез юрисконсулт Д.З. да заплати на „Д.Б.Л.” ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. **** офис 14, представлявано от управителя С.В.М., чрез адв. ИЛ. АС. ИЛ. от САК, с адрес за призоваване: гр. София, ул. „****, на основание чл. 86 от ЗЗД сумата 14 983,33 лв. (четиринадесет хиляди деветстотин осемдесет и три лева и тридесет и три стотинки), представляваща мораторна лихва върху присъдената главница, дължима за периода 06.02.2019 г. до датата на подаване на исковата молба, която сума на основание чл. 127, ал. 4 ГПК следва да бъдат заплатени по следната посочена от ищеца банкова сметка при Банка УниКредит Булбанк АД, IBAN: ****, BIC: UNCRBGSF, Титуляр: „Д.Б.Л.“ ЕООД**

ОСЪЖДА „ДЗИ-О.З.” ЕАД, ЕИК: **, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „****, чрез юрисконсулт Д.З. да заплати на „Д.Б.Л.” ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. **** офис 14, представлявано от управителя С.В.М., чрез адв. ИЛ. АС. ИЛ. от САК, с адрес за призоваване: гр. София, ул. „****, на основание чл.78, ал.1 ГПК , сумата 5 439, 33 лв. (пет хиляди четиристотин тридесет и девет лева, тридесет и три стотинки), представляваща сторените по делото разноси, която сума на основание чл. 127, ал. 4 ГПК следва да бъдат заплатени по следната посочена от ищеца банкова сметка при Банка УниКредит Булбанк АД, IBAN: ****, BIC: UNCRBGSF, Титуляр: „Д.Б.Л.“ ЕООД.**

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред Софийски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски градски съд: _____